

JAVULNAK A CSEREARÁNYOK

A GKI Gazdaságkutató Zrt. előrejelzése szerint – bár 2014-ben átmenetileg kiugróan gyors, kb. 3,2%-os lehetett a növekedés – a már a tavalyi harmadik negyedévben elkezdődött fékeződés 2015-2016-ban is folytatódni fog; idén 2% körüli GDP-dinamika várható. Az olaj világpiacon árnak – elsősorban politikai okokból történő – zuhanása következtében azonban javulnak a külkereskedelmi cserearányok, s így a korábban gondoltnál is alacsonyabb infláció és ezzel nagyobb fogyasztás, továbbá kedvezőbb külső egyensúly valószínű.

Az elmúlt hónapokban a világgazdaságban fokozódott a bizonytalanság. Ezek egy része, így az energiaárak esése és az Európai Központi Bank által meghirdetett lazítás kedvező a magyar gazdaság számára. Ezzel szemben a nemzetközi politikai bizonytalanság fokozódása, így az ukrán-orosz válság elmélyülése, a terrorveszély növekedése, az ismét kiszámíthatatlanná vált görögországi helyzet, az olajexportáló országok válságjelenségei, a Fed előbb-utóbb meginduló kamatemelése növeli a kockázatokat. A svájci frank januári, kb. 20%-os erősödése szerencsére már viszonylag kevésbé érintette a magyar hitelfelvevőket és bankokat (de ne feledjük 2010 és 2014 között a forint 38%-kal gyengült a svájci valutához képest). Magyarország külföldi megítélése az államosító, piac-ellenes, közgazdaságilag érthetetlen rögtönzésekkel és korrupciógyanús ügyekkel terhelt gazdaságpolitika miatt tovább romlik.

A 2014. évi, főleg az EU-támogatások révén mintegy 15%-kal emelkedő beruházások után 2015-ben sem az állami, sem az üzleti beruházásokban nem várható érdemi bővülés. Az EU-támogatású fejlesztések a magas tavalyi szinthez képest valószínűleg csökkennek. A külföldi tőke kiáramlóban van az országból. Az állam által kikényszerített banki tőkeemeléseket nem számítva 2014. I-III. negyedévében már 1,6 milliárd euró tőke távozott az országból. A jogbiztonság hiánya miatt a hazai tőke jelentős része is kivár, miközben a növekedési hitelprogram eddig csak a hitelállomány csökkenésének lefékezéséhez volt elegendő. Mindebben érdemi változás 2015-ben sem várható.

2014-ben – a három választás évében – a reálkeresetek mintegy 3%-kal (a közfoglalkoztatottak nélkül 5%-kal) emelkedtek. A reáljövedelmek bő 3%-kal, a fogyasztás nyolc éve nem látott ütemben, mintegy 1,5%-kal bővíthetett. 2015-ben a 2014. évinél szerényebb, 2,3% körüli nominális béremelkedés várható. A minimálbér 3,4%-kal, a 2014. évit csaknem elérő mértékben emelkedik. Mivel a közzsférában csak néhány foglalkoztatási csoportban lesz béremelés, az összességében mindössze 1% körül várható. A versenyszektorban 3% körüli béremelés valószínű. Így 2015-ben összességében a reálkereset 1,8%-kal, a reálnyugdíj 1,3%-kal, a reáljövedelem 1,5%-kal emelkedik. A fogyasztás idén ennél gyorsabban, 2%-kal bővül, amiben fontos szerepet játszik a devizahitelek tehercsökkenése.

A magyar kivitel 2014-ben kissé gyorsult, de az import bővülése a cserearányok kb. 1 százalékos javulása ellenére meghaladta az exportét. Idén a bizonytalan európai konjunktúra és az autóipari beruházások termelésre gyakorolt hatásának gyengülése következtében az export lassul, de a belföldi kereslet lanyhulása és az energiaárak jelentős további esése következtében az import még erőteljesebben. Ezzel a külkereskedelmi aktívum a tavalyi stagnálás után idén 6,7 milliárd euróról 8 milliárd euróra emelkedik. A folyó fizetési és tőkemérleg aktívuma azonban kissé csökkenni fog, elsősorban a fejlesztési célú EU-transzferek mintegy 2 milliárd eurós csökkenése következtében.

A 2014. évi 0,2%-os árszínvonal-csökkenés után 2015 első felében még várhatóan folytatódni fog a defláció, de az év egészében mintegy 0,5%-os infláció várható. A Monetáris Tanács az alapkamat változatlanságát sugallja, de az EKB lazításával összefüggésben minimális kamatcsökkentés, a Fed kamatemelése miatt esetleg romló finanszírozási feltételek hatására kamatemelés sem zárható ki. A forint a tavalyi átlaghoz (308,7) képest gyengülni fog (kb. 315 forint/euróra).

A GKI PROGNOZISA 2015-RE

Megnevezés	2012	2013	2014. I-XI. hó	2014	2015
				becslés	előrejelzés
1. GDP (%)	98,5	101,5	103,6**	103,2	102
2. Ipari termelés (%)	98,3	101,4	107,6	107,5	105
3. Beruházások (%)	95,8	105,2	119,5**	115	100
4. Építési-szerelési tevékenység (%)	94,1	109,6	116,7	115	103
5. Kiskereskedelmi forgalom (%)	98,1	101,9	103,9	104	102
6. Kivitel változása (folyó áron, euróban, %)	100,0	101,7	103,5	103,5	103
7. Behozatal változása (folyó áron, euróban, %)	100,5	102,0	104,1	104	101
8. Külkereskedelmi egyenleg (milliárd euró)	6,8	6,6	6,2	6,7	8
9. Folyó fizetési és tökemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	4,4	7,8	5,6**	8	7,7
10. Euró átlagos árfolyama (forint)	289,4	296,9	308,7***	308,7***	315
11. Államháztartás hiánya* (milliárd forint)	607,5	929,2	825,7***	825,7***	800
12. Bruttó átlagkereset indexe	104,6	103,4	102,7	102,7	102,3
13. Fogyasztói árindex	105,7	101,7	99,8***	99,8***	100,5
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	105,0	100,4	99,3***	99,3***	101,5
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	10,7	9,1	7,1****	7,1****	7,3

* Pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül

** I-III. negyedév

*** Éves tény

**** Közfoglalkoztatottakkal, 2014. X-XII. hó

A tényadatok forrása: KSH, MNB, NGM

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk: Vértés András, Akar László, Karsai Gábor